

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 11 (11.572)

Баҳоси эркин нарҳда

ПОЙТАХТНИНГ

БИР КУНИ

ЭРТАМИЗНИНГ МУНОСИБ ВОРИСЛАРИ

Юртбошимиз ташаббуси билан 2010 йилнинг Баркамол авлод йили деб эълон қилиниши ҳам жисмонан соғлом, ҳам маънан етук авлодни вояга етказишдек хайрли ишларимизга яна бир қанот бўлди десак, янглишмаймиз.

2010 йил — Баркамол авлод йили

Юртимизда мустақилликка юз тутганимизнинг илк йиллариданоқ ўсиб келаётган ёш авлод камолоти, таълим-тарбияси, жисмонан соғлом, ақлан етук инсонлар бўлиб вояга етишларига алоҳида эътибор қаратилди. Бу борада қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги Қонун, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури, Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умумий миллий дастури, «Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги Фармон ва бошқа кўплаб қонуний-меъёрий ҳужжатлар ёшларни жаҳон андозаларида қурилган мактаб, лицей, коллежларда таҳсил олишига, спорт билан мунтазам шугулланишига хизмат қилмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлики, болалар спортини ривожлантириш йўлида амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар, хусусан, уч босқичли узлуксиз спорт тизими — «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод», «Универсиада» мусобақалари, янги қурилатган замонавий спорт мажмуалари, сув саройлари, стадионлар юрт келажаги бўлган ёшлар ичидан янги иқтидор эгалари, чемпионлар, халқаро майдонларда юрт байрогини баланд кўтаришга қодир спортчиларни кашф этмоқда.

— Ёшлар — келажагимиз, эртаимизнинг ёруғ юлдузлари, ишончли посбонлари, — дейди Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг Тошкент шаҳар филиали директори

Асқар Тolibжонов. — Шундан келиб чиққан ҳолда, уларнинг жисмонан соғлом, бақувват бўлиб вояга етишларида спортнинг ўрни беқиёс. Бугунги кунда фаолият кўрсатаётган болалар спорт мажмуаларида футбол, баскетбол, волейбол, стол тенниси, бадий гимнастика, турон кураши, велоспорт, камондан ўқ отиш, енгил атлетика, қўл тўпи, бокс, миллий кураш, самбо, дзюдо, акробатика, спорт гимнастикаси, теннис, каратэ, таэквандо каби секциялар ташкил этилган. Шаҳримизда бугунги кунда 16 та болалар спорт мажмуасидаги 335 та спорт секциясида болажонларимиз мунтазам шугулланиб келишмоқда. Яна ҳам аниқроқ айтиладиган бўлсак, ўтган 2009 йил давомида 7 ёшдан 18 ёшгача

бўлган болалар ва ўсмирлардан иборат шаҳримиз жамоаларининг халқаро ва республика миқёсидаги мусобақаларда иштирок этиши учун жамғарма томонидан 3,90 миллион сўм ажратилди. Шаҳримиз ёш спортчилари Наманган, Фарғона, Самарқанд, Чирчик, Чуст, Марғилон шаҳарларида, шунингдек Санкт-Петербургда ўтказилган мусобақаларда фаол иштирок этиб, нуфузли ўринларни эгаллаб қайтишди.

Миллат келажаги бўлган фарзандларимизнинг эртаси бугунги тарбия ва гамхўрликка боғлиқ экан, Баркамол авлод йилида ҳам ҳар биримиз муносиб авлодни тарбиялаш масаласига масъул эканлигимизни унутмайлик.

Шоира МУҲАМЕДОВА

Корея Республикасининг Миллий музейида 2009 йил ноябрь ойида очилган «Шарқ ва Ғарб цивилизациялари чорраҳаси: Ўзбекистоннинг қадимий маданияти» кўргазмаси музей меҳмонларини энг кўп қизиқтирган ва сермазмун экспозицияга айланди.

Музейнинг Осиё санъати бўлими кўргазмалар учун мўлжалланган асосий зали-

суратларининг намоиш этилиши қадимги даврларда ҳам менталитети, урф-одат

«ушбу кўргазмани Ўзбекистон ва Жанубий Корея ўртасидаги маданиятлар алмашинувида ёрқин мисол сифатида кўрсатиш мумкин. Кўргазма корейликларга Ўзбекистон маданияти, мамлакатингизнинг қадимий даврлардан буён бугунги кунгача бўлган тарихи билан яқиндан танишишга яхши имконият беради», дея таъкидлади.

У шунингдек, кўргазма Корея Республикасининг босма оммавий ахборот воситалари ва телеканалларида кенг ёритилаётганини қайд

ХАЛҚАРО МОЛИЯВИЙ ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

Президентимиз ташаббуси билан ишлаб чиқилган Инқирозга қарши чоралар дастурида халқаро молия институтлари билан ҳамкорликни кенгайтириш, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб қилишга алоҳида эътибор қаратилган. Бу борада мамлакатимиз банк тизими муҳим ўрин тутди.

Давлатимиз раҳбарининг банк соҳасига оид қабул қилинган қатор фармон ва қарорлари натижасида молия муассасаларининг инвестициявий фаолиятини янада ривожлантириш ва кенгайтириш имконини берадиган мустақам замин яратилди. Қатор йirik тижорат банкларининг ресурс базасини кенгайтириш мамлакат реал сектори салоҳиятини ошириш борасидаги ишларни кунайтиришда муҳим омил бўлмоқда.

Ресурсларнинг ички манбалари — акциядорлар маблағлари, аҳоли ва ҳўжалик субъектларининг депозитлари Ўзбекистон банк секторини ривожлантириш асоси ҳисобланади. Ташқи қаралар эса узоқ муддатли асосда иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш дастурига киритилган инвестиция лойиҳаларини молиялаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлашга йўналтирилмоқда.

«Агробанк» очик акциядорлик тижорат банки

халқаро молия институтлари маблағларини жалб қилиш борасида катта тажрибага эга. Маъмур банк томонидан жалб этилган Осиё тараққиёт банки инвестициялари Ўзбекистонда фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, моддий ва молиявий базасини мустақамлашда муҳим аҳамият касб этди.

«Агробанк»дан олинган маълумотларга қараганда, Осиё тараққиёт банки ресурслари қишлоқ жойларда кичик ва хусусий корхоналарни ривожлантириш, шунингдек, йirik инвестиция лойиҳаларини молиялашга йўналтирилмоқда. Айниқса, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш ва сақлашга ихтисослашган корхоналарни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Замонавий технологиялар ва ускуналарнинг жорий этилиши мамлакатимиз қишлоқ ҳўжалик ходимларига ички бозорни тўлдирish ва экспорт учун юқори сифатли ҳамда рақобатбардosh маҳсулот

ишлаб чиқариш имконини бермоқда.

2001 йилдан буён барча мулкчилик шаклидаги 170 дан зиёд қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар учун Осиё тараққиёт банкининг учта кредит линияси бўйича умумий қиймати 25,2 миллион АҚШ доллари миқдорда узоқ муддатли кредит берилди. Шуниси муҳими, 22,8 миллион доллар миқдордаги ресурслар имтиёзли асосда тақдим этилди.

Ўзбекистоннинг ушбу етакчи агроноат банки Осиё тараққиёт банки томонидан ажратилган маблағларни қайтариш бўйича қабул қилинган молиявий мажбуриятларни ўз вақтида бажарган ҳолда, жаҳон молия бозорларида ишонч қозонмоқда. Зеро, ишонч халқаро банк амалиётида гоат муҳим аҳамиятга эга. Чунки унинг замирида халқаро молия институтлари билан ҳамкорликни янада кенгайтириш кафолати мужассамдир.

В.РУДАКОВА,
ЎЗА муҳбири

Сеулда «Шарқ ва Ғарб цивилизациялари чорраҳаси:

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҚАДИМИЙ МАДАНИЯТИ» КЎРГАЗМАСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

да Ўзбекистоннинг бой тарихи ва мероси ҳақида ҳикоя қилувчи антик даврлар — палеолит, неолит ва бронза асрларига тегишли 150 дан зиёд экспонатлар намоиш этилмоқда. Экспонатлар шунингдек, Ўзбекистон ва Жанубий Кореянинг қадимий алоқалари ҳақида ҳам ҳикоя қилади.

Улар орасида Самарқанддаги Афросиёб музейидан ўрин олган, корейсларнинг Когурё давлатидан келган икки нафар элчининг VII асрларда ҳукмронлик қилган шох Вархунини ҳузурда қабул қилиниши тасвирланган деворий расмлар фото-

ва аънаёлари кўп жиҳатдан ўхшаш бўлган бизнинг халқларимиз Буюк Ипак йўли орқали мустақам алоқаларда бўлганини яна бир бор тасдиқлайди.

Жанубий Корея санъатшуносларининг фикрларига кўра, ушбу кўргазманинг очилиши Ўзбекистон ва Корея Республикаси ўртасидаги маданий ҳамкорликнинг мустақамлашишида яна бир муҳим воқеа бўлди.

Корея Республикаси Миллий музейи Осиё санъати департаменти директори Мин Бён-Хун «Жаҳон» ахборот агентлигига берган интервьюсида

эйти. Бу кўргазмага корейс жамоатчилигининг қизиқиши юқори эканини яна бир бор исботлашни таъкидлади.

— Музей маъмурияти ушбу кўргазма ҳақидаги ахборотларни Марказий Осиё мамлакатлари, Хитой, Япония ва Франция каби давлатларнинг маданият марказларига бажонидил тарқатмоқда. Уйлайманки, 2010 йилнинг сентябрь ойи охиригача Жанубий Корея аҳолисининг ақсарияти ушбу кўргазмага келиб Ўзбекистон маданияти билан бевоқиф танишади, — дейди, жумладан, у.

(Давоми 4-бетда).

ҚИСҚА САТРАРДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз муҳбирларимиз хабарларидан.

✓ **ТОШКЕНТ** Темир йўл муҳандислари институтида ўқитувчилар ва талабалар иштирокида ўтказилган тадбир «Жасур ўғлонлар — юрт ҳимоячиси» деб номланди.

✓ **ТОШКЕНТ** Давлат юридик институтида Ўзбекистон экологик ҳаракатининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган депутатлари билан талабалар иштирокида уюштирилган тадбирда экологик қонунчиликни тақомиллаштириш аҳамияти ҳақида сўз борди.

✓ **ТИЖОРAT** банклари га аҳоли омонатларини кўпроқ жалб этиш мақсадида банклар ўртасида ўтказилган «Йилнинг энг яхши банки» кўрик-танловига ғолиблари тақдирланди.

✓ **ЎЗБЕКИСТОН** Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги қошида ташкил этилган алоқа музейида шу соҳага қизиқувчи мухлислар учун мўлжалланган кўргазма ташкил этилди.

ЖАҲОНДА

• Кеча Украинада президент сайловлари бўлиб ўтди. Мамлакат Марказий сайлов комиссиясининг дастлабки ҳисоб-китобларига кўра олтига номзод орасидан ҳозирча В.Янукович ва Ю.Тимошенколар олдинда бормоқда. Мамлакатнинг амалдаги президенти В.Юшенко эса бешинчи ўринни банд этиб турибди. Эндиликда жорий йилнинг 7 февралда ўтказиладиган президент сайловининг иккинчи турида В.Янукович ва Ю.Тимошенколар қатнашади.

• Кеча БМТ Бош қотиби Пан Ги Мун кучли зилзиланинг Гаитига қанчалик зарар етказганлиги билан шахсан танишиш мақсадида ушбу мамлакатга келди.

• Шу кунларда Гаитида 30 та мамлакатдан ташриф буюрган кутқарувчилар вайроналар тагида қолиб кетган кишиларни кутқариш ишларини давом эттирмоқдалар. Хусусан, кеча вайроналар остидан яна бир неча киши кутқарилиб, ҳаётлари сақлаб қолинди.

• Венесуэла Президенти Уго Чавес Ехило дўконлар тармоғини давлат ихтиёрига ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

• Кеча Ставрополь-Тбилиси газ ўтказгичида носозлик юзага келиши натижасида Ингушетияда юз мингга яқин киши газ тармоғидан узилиб қолди. Ҳозирда авария жойида таъмирлаш бригадалари фаолият кўрсатмоқда.

• Кеча Нигерияда турли диний гуруҳлар ўртасида рўй берган тўқнашув натижасида ўн киши ҳалок бўлди.

• Дунёда энг тез ҳаракатланувчи йўловчи поезде Хитойнинг Ухань ва Гуанчжоу шаҳарлари ўртасида ўзининг дастлабки қатновини амалга оширди. Баъзи ҳудудларда у соатига 400 километр тезликда ҳаракатланган бўлса, янги поезднинг ўртача тезлиги соатига 340 километрини ташкил этади.

• Ироқнинг махсус хизматлари йirik террорчилик ҳаракатлари туркумининг олдини олишга муваффақ бўлишди. Чунки, махсус операция чоғида Бағдодда ҳукумат бинолари томон ҳаракатланаётган тўртта миналаштирилган автомобиль ушланди ва зарарсизлантирилди. Бундан ташқари, портловчи моддаларнинг катта захиралари сақланаётган бир неча омбор аниқланди ва террорчилик билан алоқада гумон қилинган 25 киши қўлга олинди.

ТАДБИРКОР

Хорижий сармоя иқтисодийни ривожлантиришда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Шу боис мустақиллик йилларида мамлакатимизда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш, хизмат кўрсатиш соҳаларини тараққий эттиришга уларни йўналтириш, хорижий сармоялар иштирокидаги корхоналарни ҳуқуқий ҳимоялашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Қарор ва ижро

ХОРИЖ САРМОЯЛАРИ — ИҚТИСОДИЁТГА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 2 майдаги «Тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни ҳуқуқий ҳимоя қилишни кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бу борада катта аҳамият касб этмоқда.

Хорижий сармоядорларга мамлакатимизда яратилган ҳуқуқий асосларни, қулай шартнослар ва имтиёзларни тушунириб бериш, чет эл инвестициялари иштирокидаги корхоналарда мониторинг олиб бориб, зарур ҳолларда ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш инвестицияларнинг ишонч билан киритилишининг зарур шартносларидир. Аҳолини ўрганиш ва таҳлил қилиш асосида бундай корхоналарга етказилган зарар қопланишига, айниқса, ўзаро ҳисоб-китоблар аниқ ва тўғри йўлга қўйилишига эришилмоқда. Керак ҳолларда қўнғанда белгиланган чоралар ҳам қўрилоқда.

Тошкент шаҳар Адлия бошқармасининг Хорижий инвестициялар ва хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ҳуқуқий ҳимоя қилиш бўлимига ҳисобот даврида 95 та ариза ва 66 та шикоят келиб тушган. Шундан 92 та ариза ва 57 та шикоят кўриб чиқилган, 40 та ариза ва 31 та шикоят қаноатлантирилган.

«Ишонч телефони»га келиб тушган 30 та мурожаат бўйича 12 та корхонанинг ҳуқуқи тикланган ва 18 та ҳуқуқий тушунтириш беришни сўраб мурожаат қил-

ганларга тегишли тартибда ҳуқуқий тушунтириш берилган.

Мурожаатларни ўрганиш натижасида судларга хорижий ва қўшма корхоналар манфаатларини қўлаб қиритилган даъво аризаларнинг 94 таси қаноатлантирилган, суд қарорларига қўра хорижий ва қўшма корхоналар фойдасига 944 830 370 сўм ундириш белгиланган. Қаноатлантирилган даъво аризаларининг 136 129 260 сўмлик 63 таси ижрога қаратилган. Шундан 35 тасининг ижроси тўлиқ таъминланиб, корхоналар фойдасига 133 605 664 сўм ундирилишига эришилган.

Жумладан, «Cis Partners» хорижий корхонаси ўтган йили 2 июнда Адлия вазирлиги орқали мурожаат қилиб, Россиянинг «Моспром» МЧЖ билан 2008 йил 28 августда тузилган 01-08-сонли шартнома шартларига қўра хорижий корхона томонидан 62 263,38 АҚШ доллари миқдоридagi трикотаж маҳсулотлари 2008 йил 25 сентябрдаги 2-сонли ва 2009 йил 16 сентябрдаги 4-сонли ҳисоб-фактура ҳамда А2955469 ва А 2965922-сонли БЮДларига асосан экспорт қилиниб, шартноманинг 5.2-бандига биноан, маҳсулот юклардан кундан бошлаб 90 кун ичида жавобгар «Моспром» МЧЖ томонидан тўловлар амалга оширилиши лозим бўлган бўлсада, жавобгар томонидан ушбу тўловлар амалга оширилмаганини оқибатида хорижий корхона олдида 62 263,38 АҚШ доллари асосий қарз, 31 131,69 АҚШ дол-

лари миқдорида пеня, ўзгалар воситаларидан фойдаланганик учун 4 235,15 АҚШ доллари миқдорида фоиз, жами 97 630,22 АҚШ доллари миқдоридаги қарздорлик юзага келганини кўрсатиб, ушбу пул маблағини ундиришда амалий ёрдам сўраган.

Адлия бошқармаси томонидан ҳужжатлар ўрганилиб, ўтган йил 20 августда Тошкент шаҳар хўжалик судига «Cis Partners» хорижий корхонаси манфаатида жавобгар Россиянинг «Моспром» МЧЖдан етказилган моддий зарарни ундириш ҳақида даъво аризаси киритилган.

Суднинг 2009 йил 13 октябрдаги ҳал қилув қарорига қўра, жавобгар «Моспром» МЧЖ ҳисобидан жами 68 263,38 АҚШ доллари миқдорида шартнома бўйича етказилган зарар ундирилиши белгиланган.

Шунингдек, Адлия бошқармасига «Rubber technical Products» МЧЖ шаклидаги қўшма корхона мурожаат қилиб, «Автомагистраль» иختисослашган автомобиль йўллари қуриш-таъмирлаш давлат бирлашмаси томонидан шартнома шартлари бажарилмаганидан норозилигини билдирган.

Ўрганиш давомида тўлланган ҳужжатларга қўра 2008 йил 15 октябрдаги 254-сонли шартнома ва 2009 йил 13 майдаги ушбу шартномага 1-сонли қўшимча келишувга асосан қўшма корхона бирлашмага умумий қиймати 140 280 000

сўмлик маҳсулот етказиб бериш, жавобгар эса етказиб берилган маҳсулотни қабул қилиш ва шартномада белгиланган миқдорда ҳақ тўлаш мажбуриятини олган. 2009 йил 19 январда 24-сонли ҳисоб фактура билан 12 январдаги 4-сон қаролат хатига асосан жавобгар 15 февралга қадар тўловларни тўлиқ амалга ошириш шarti билан 92 427 120 сўм миқдордаги маҳсулотларни қабул қилиб олган. Бироқ ўтган йилнинг 8 июлига, яъни Адлия бошқармаси томонидан даъво аризаси киритилган кунга қадар жавобгар томонидан шартнома шартларига биноан тўловлар амалга оширилмаган. Шу сабабли Адлия бошқармаси томонидан «Rubber technical Products» қўшма корхонаси манфаатида жавобгар «Автомагистраль» иختисослашган автомобиль йўллари қуриш-таъмирлаш давлат бирлашмасидан етказилган зарарни ундиришни сўраб судга даъво ариза киритилган.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 12 августдаги ҳал қилув қарорига қўра, жавобгар «Автомагистраль» ИАЙКТ давлат бирлашмаси ҳисобидан 92 427 120 сўм асосий қарз, 45 109 435 сўм пеня, жами 115 540 900 сўм ундирилиши белгиланган.

Албатта, шундай алоҳида таъкидлаш лозимки, бундай амалий ёрдам ва ҳуқуқий ҳимоянинг таъминланиши хорижий корхоналар ривожига, уларнинг иқтисодий-етимизига қўшаётган ҳиссаларидида муҳим аҳамият касб этади.

Маъмуржон ТҮЙЧИЕВ,
Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси хорижий инвестициялар ва хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ҳуқуқий ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи

Саноат

ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯ АСОСИДА

Янги технологияларни қўллаган ҳолда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар бозор талабларига тўла жавоб бериб харидорини топмоқда.

Пойтахтимиздаги «TROUAR» масъулияти чекланган жамияти мутахассислари ҳам бугунги кун талаби асосида иш юритиб, ўз маҳсулотлари билан бунёдкорлик ишлари ривожига, ободонлаштиришга, кўча ва хиёбонлар кўркини очишга муносиб ҳисса қўшиб келишмоқда.

Корхона тадбиркорлари ўз олдларига сифатли ҳамда чидамли қурилиш ашёлари тайёрлашни мақсад қилишган бўлиб, асосий эътибор маҳсулотнинг Европа стандартлари даражасида бўлишига эришишга қаратилган. Шу боис ҳам ишлаб чиқариш цехлари Россиядан келтирилган технологик дастгоҳлар билан жиҳозланган бўлиб, Европанинг «Вибропресс» технологияси асосида йўл, йўлак ҳамда майдонлар учун «Тротуар» плита-ғишлари ишлаб чиқаришмоқда.

Корхонанинг мазкур маҳсулоти бунёдкор-йўлсозлар, ободончилик бошқармаси ходимларига қўл келиши баробарида, ўзига хос хусусиятлари билан ҳам буортмачиларни мамнун этмоқда. Яъни мазкур плиталар совуққа чидамли, сочилмайди ва дарз кетмайди, узок муддат хизмат қилиш кафолати бор.

Бугунги кунда корхонада 10 нафарга яқин ишчи-ҳодим буортмачиларни вақтида ҳамда сифатли бажаришга ҳаракат қилишмоқда. Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозимки, маҳаллий хом ашёдан самарали фойдаланган ҳолда тайёрланаётган корхонанинг «тротуар» плиталарига буортмачилар кўпайиб бормоқда. Тадбиркорлар жорий йилда уларнинг турларини кўпайтириш, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш устида изланишмоқда.

МИЛЛИЙ ҚЎҒИРЧОҚЛАР УСТАСИ

Ёшларимизни, айниқса болажонларимизни миллий қадриятларимизни эъзозлаш руҳида тарбиялашда, шарқона урф-одат ва анъаналаримизни қадрлашга, ота-боболаримиз бой меросини ўрганишга ундашда ҳунарманд усталаримизнинг ҳам муносиб улуши борлигини таъкидлаш ўринли.

Ана шундай қўли гул ҳунармандлар орасида қўғирчоқ устаси Сайёра Жўраеванинг ўз ўрни бор. У ҳозирда ўзи тарбиялаб ҳунар сирларини ўргатган 10 нафар шогирди ёрдамида ранг-баранг миллий қўғирчоқлар тайёрламоқда. Айниқса, ҳунарманд аёл қадимий ва унут бўлиб кетган қўғирчоқлар, эртак қаҳрамонлари тимсолини яратишга эътибор қаратмоқдаки, бу нафақат болажонлар, балки уларнинг ота-оналарини ҳам мамнун этмоқда. Шунингдек, унинг бетакорор маҳсулотларига хорижий сайёҳлар ҳам харидор бўлишмоқда, изланишларини эътироф этишмоқда.

Сайёра фаолиятининг ўтган уч йили мобайнида қўғирчоқ ясаб сирларини пухта эгаллаб, ҳақиқий санъат асарлари яратишга муваффақ бўлди. Унинг ушбу маҳсулотлари мамлакатимиз миқёсида ўтказилаётган кўргазма ҳамда кўрик-танловларда эътироф этилмоқда.

Қўғирчоқ устаси яратган қўғирчоқ маҳсулотларига Италия, Германия, Хитой, Туркия, Саудия Арабистони сингари хорижий мамлакатлардан ҳам харидорлар топилади.

Бугунги кунда Сайёранинг 10 нафар шогирдидан 6 нафари мустақил иш юритиб, усталари ўнгитига амал қилишмоқда. Келгусида эса ҳунарманд янги, иқтидорли ҳунармандларни етиштиришга, халқро кўргазмаларда катнашиб, экспортини йўлга қўйишга саъй-ҳаракат қилмоқда. Энг асосийси эса миллий ҳунармандчиликка ўз йўналиши билан муносиб ҳисса қўшиб, уни дунё миқёсида таништишга бел боғлаган.

БУТЛОВЧИ ҚИСМЛАР КЎПАЙМОҚДА

Кўплаб импорт ўрнини босувчи маҳсулотларнинг ўзимизда ҳам ишлаб чиқарилиши йўлга қўйилаётгани маҳаллий ишлаб чиқарувчиларимизга қўл келмоқда.

Айниқса, автомобилсозлар учун ишлаб чиқарилаётган эҳтиёт ва бутловчи қисмларнинг сони ҳамда сифати ортиб бораётганлиги қувонarliдир.

— Фаолият бошлаганимизга 10 йилдан ошди, — дейди «MAVLON TEXNIK» масъулияти чекланган жамияти директори Шинарғул Абдуқалиқова. — Асосан республикамизда ишлаб чиқарилаётган автомобиллар учун четдан келтирилган маҳсулот ўрнини босувчи бутловчи қисм ва деталларнинг пластмасса хом ашёсидан тайёрлаб берамиз. 20 нафардан зиёд малакали мутахассис меҳнат қилаётган корхонамизда цехларга ўрнатилган Хитой ва Россия дастгоҳларидан унумли фойдаланган ҳолда бир сменада 20 мингта бутловчи қисм тайёрлаш имконияти бор. Биз асосан мамлакатимиздаги «GM UZBEKISTAN» корхонаси автомобилсозлари билан ҳамкорликда ишлаб, уларнинг буортмачиларини муваффақиятли бажарамиз.

Бугунги кунга келиб корхонада ишлаб чиқарилаётган бутловчи қисмлар тури 10 хилдан ортиб кетди. Жорий йилда эса уларнинг турларини янада кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Шу ўринда айтиш жоизки, ўтган йил тадбиркорларга омадли келди. Улар Президент соврини учун ўтказилган «Ташаббус — 2009» кўрик-танловининг Юнусобод тумани босқичида фаол қатнашиб, 1-ўринни қўлга киритишди.

Шарофат БАХРОМОВА

Яна шундай алоҳида айтиб ўтиш жоизки, кичик-бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожига аҳоли бандлигини таъминлашда, даромадлари кўпайишида ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган ва асосан хотин-қизлар меҳнат қилаётган «ANTALYA TEKSTIL» масъулияти чекланган жамияти ташкил топганига эндигина уч йил ўтган бўлсада, улар бозорда ўз ўрнига эга. Бунга тадбиркорлар изланиши, ташаббус кўрсатиши, харидор талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш туфайли эришгани, десак асло муболага бўлмайди.

— Биринчидан, юртимизда тадбиркорларга яратилган шарт-шароит ва имкониятлар, иккинчидан эса замонавий технология линиялардан самарали фойдаланиш амалга оширилиши ишларимизда муҳим омил бўлмоқда, — дейди корхона раҳбари Алишер Мирзахўжаев. — Ўтган йилда

маҳсулотларимиз турларини кўпайтиришда замонавий хорижий тадбиркорлик ривожига аҳоли бандлигини таъминлашда, даромадлари кўпайишида ҳам муҳим аҳамият касб этади. Яқин келгусида хориждан юксак унумли ва тежамкор ускуналарни келтириб, ишлаб чиқариш цехларимизни жиҳозлашни режалаштириляпти.

Корхонада асосан маҳаллий хом ашё — юртимиздаги корхоналарда тайёрланаётган трикотаж матоларидан фойдаланилган ҳолда эркаклар ва ўсимлар учун ички ҳамда устки кийимлар тайёрланади. Айниқса, айна кунларда харидор дид ва талабини ҳисобга олган ҳолда чеварлар маҳорати билан тикилаётган эркаклар учун мавсумий кийим-кечаклар чиройли дизайни, бирмунча арзонлиги

Кичик бизнес

СИФАТЛИ МАҲСУЛОТЛАР

Бугунги кунда юртимизда маҳаллий хом ашё — пахтадан қайта ишлаш асосида тўқимачилик ва тикувчилик маҳсулотлари тайёрланмоқдаки, улар сифати билан, тайёр кийим-кечаклар эса алоҳида дизайн ҳамда рақобатбардошлиги туфайли харидорини топмоқда. Энг асосийси эса «Ўзбекистонда тайёрланган» ёрлиқи бундай маҳсулотларнинг четниқидан асло қолишмаслиги, ташқи бозорда ҳам буортмачилари борлиғидир.

билан ажралиб туради. Шу кунгача 100 фоиз пахтадан тайёрланаётган маҳсулотлар тури 60 хилдан ортиб кетди. Бу борада дизайн моделерларнинг изланиши ва маҳорати қўл келмоқда. Улар айна кунларда ўнлаб янги моделлар яратишмоқдаки, бунда албатта, харидор талаб ва эҳтиёжи ҳисобга олинади. Хозирда ойига 8 минг донага яқин турли хил трикотаж кийимларини тикиб буортмачиларга етказиб бераётган тадбиркорлар келгусида ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, корхонани кенгайтириш ниятида.

Ўтган йилдан бошлаб корхонада ишлаб чиқаришни кенгайтиришни кўзда тутган ҳолда аҳолига яна бир қўлай хизмат тури йўлга қўйилди. Яъни мижозлардан кийим-кечаклар

тикиш ҳамда таъмирлаб бериш бўйича буортмачилар қабул қилинмоқда. Бундай буортмачиларнинг тез ва соз адо этилаётгани эса мижозлар сафини кенгайтирмоқда.

Жорий йилда тадбиркорларнинг ўзига яраша эзгу ниятлари бор. Ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, рақобатбардош маҳсулот турларини харидорларга тақдим этиш максатида янги технологик линиялар билан жиҳозланган цехлар ташкил этиш, Баркам авлод йиллига ёш йигит-қизларга қўшимча иш ўринлари яратиш кўзда тутилган.

Шарифа ИЛЁСОВА
СУРАТДА: чеварлар маҳсулот сифатини таъминлашда қўл келмоқда.

Ҳакимжон Солиқов олган сурат

Тадбиркорлик қондаларига қўра, тадбиркор пулини ўзи билган нарсага сарфлаши керак, дейилади. Нима учун шундай? Шу ҳақда билишни истаймиз.

Шохиста Жумаева, Омон Азизов, Миробод тумани

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, бизнес соҳасида ҳеч ким ҳар томонлама етук мутахассис бўла олмайди. Ҳар бир инсон айрим масалаларда оқсайди, хатоларга йўл қўяди. Бизнесда мутлоқ ишончли тушунча йўқ. Унда ҳар бир одам ўзи билан банд бўлади. Бизнес дунёсида математикадаги «аксиома»лар кам учрайди. Лекин шунга қарамай тадбиркорлар маълум қоидаларга амал қилиши лозим.

Ана шу қоидалардан биринчиси пулни ўзинг билган нарсага қўйишдир. Бунга амал қилган тадбиркор, албатта, уятади. Демак, пулни нимага қўйган маъқул, деган савол туғилади. Ушбу саволга қўйидаги жавобларни бериш мумкин:

- Агар савдогар бўлсангиз, пулларингизни сиз учун мол сотиб оладиган энг яхши компанияга қўйинг.
- Темир йўл соҳасида ишласангиз, маблағингизни ишончли темир йўл компаниясининг қимматбахо қозғолирига сарфланг.
- Қурувчи экансиз, демак ер сотиб олингангиз фойдали.
- Мабодо зиёли бўлсангиз, бунинг устига тижоратнинг йўл-йўриқларини билсангиз, давлатнинг қимматбахо қозғолирини сотиб олинг.
- Энг асосийси пулингизни ўз шаҳрингизга қўйиб, кўзингиз қўриб турган нарсаларни сотиб олинг. Шунингдек, ўзингиз билган бизнес билан шуғуллангиз. Эҳтиёткорликни ҳам унутманг. Чунки фақат таваккал билан иш битмайди.

Ўзим ишлайдиган ишхона ёнидаги кичик дўкончадан консерва маҳсулоти харид қилган эдим. Ушбу консервангиз яроқлилик муддати ўтмаган бўлсада, маҳсулот айниган экан. Уни эртаси кун дўконга олиб борсам, сотувчи яроқлилик муддати ўтиб кетмаганку, деб пулимни қайтариб бермади. Айтингчи, бу борада ким ҳақ? Сотувчимиз ёки истеъмолчи?

Наргиза Рўзиева,
хизматчи

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 410-моддасига қўра, яроқлилик муддати белгиланган товарга нисбатан, агар камчиликлар товарнинг яроқсизлик муддатида аниқланган бўлса, истеъмолчи, яъни сотиб олувчи харидор унинг камчиликларни тўғрисида талаблар қўйиши мумкин.

Товарнинг камчиликларини сотиб олувчи томонидан қафолат ёки яроқлилик муддати туғанидан сўнг аниқланган ҳолларда, харидор товардаги камчиликлар товар сотиб олувчига топширганга қадар пайдо бўлганлигини ёки бу пайтга вужудга келган сабаблар туфайли пайдо бўлганлигини исботлаб берса, сотувчи камчиликлар учун жавобгар бўлади.

Нозима АҚРОМОВА

Хусусий тадбиркорлик

САМАРАДОРЛИК ОРТМОҚДА

Меҳнат унумдорлиги ва бажарилаётган иш самарадорлигини оширишда янги ташаббусларнинг, интилиш ва изланишнинг ўзига хос ўрни бор. Буни мамлакатимизда тадбиркорларга очилган кенг йўлдан дадил одимлаётган «Тошкент мануфактура» хусусий корхонаси мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Корхона цехлари талаблар даражасидаги технологик линиялар билан жиҳозланган бўлиб, Россия, Туркия, Хитойдан келтирилган мазкур дастгоҳлар тадбиркорларнинг кўзланган мақсадлари йўлида қўл келмоқда. Энг муҳими эса ўз олдида импорт ўрнини босувчи маҳсулот билан ички бозорни таъминлашни ният қилган корхона аҳли айна пайтда бунинг уддасидан чиқмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, корхонада тайёрланаётган маҳсулотларни қадоқлашда харидорларнинг талаби, диди, эҳтиёжи ҳисобга олинаётгани буортмачилар сафи орттишида муҳим аҳамият касб этмоқда. Энг муҳим жиҳати эса ишлаб чиқарилаётган товарнинг сифатига қаратилаётган эътибордир.

— Бугунги кунга келиб ишчи-хизматчиларимиз сони 30 нафардан ортиқки ташкил этмоқда, — дейди корхона бош директори, тадбиркор раҳбар Баҳром Аҳмеджонов. — Малакали мутахассисларимизнинг изланишлари яхши самара бериб ўтган йилда 90 турдаги хилма-хил оч соч ювиш ва тозалаш воситалари ишлаб чиқаришга эришилди. Маҳсулотларимиз сертификатланган. Айниқса, илгор технологияларни қўллаган ҳолда ишлаб чиқарилаётган шампунларимиз, нафақат сочларни тозалашда, балки унинг соғломлиги ва мустаҳкамлигини таъминлашда муҳим аҳамият касб этади. Янги йилда яна бир нечта маҳсулот турларини харидорларимизга тортиқ этишни режалангиз ва бу борадаги изланишларини давом эттиряяп-

миз. Шунингдек, хорижлик ишбилармонлар билан ҳам алоқаларни мустаҳкамлашга интиляяптиз. Келгусида экспортни йўлга қўйиб, ташқи бозорга чиқишни ҳам мўлжаллаганмиз.

Тадбиркорлар ишлаб чиқаришни кенгайтиришни мақсад қилган ҳолда айна пайтда Италиядан янги технологик ускуна келтиришга ҳаракат қилишмоқда. Шу асосда янги маҳсулот турлари ҳам яратилади. Янги ускунанинг ўрнатилиши натижасида қукули ювиш воситаси тайёрланади ва қўшимча ишчи ўринлари очилади.

Шу боис ҳам ҳозирда ҳар бир имкониятдан оқилона фойдаланилмоқда, изланишлар эса самара бериши, шубҳасиз.

Қарор ва ижро

Инсон саломатлигини асраш, соғлом авлод туғилиши ва камолга етишини таъминлаш, оналик ва болаликни муҳофазалаш юртимизда тиббий-ижтимоий соҳада олиб борилаётган ислохотларнинг устувор йўналишларидандир. Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан бу борада ишлаб чиқилган давлат дастурларида белгиланган вазифалар босқичма-босқич ҳаётга татбиқ этилаётгани ўз самараларини бераётир.

Тиббий хизмат сифатини янада ошириш, диагностика ва даволаш ишларини жаҳон андозалари даражасига кўтариш, профилактика тадбирлари самарадорлигини ошириш мақсадида жойларда уч мингдан зиёд қишлоқ врачлик пункти иш олиб бормоқда. Шаҳар шароитида бирламчи тиббий ёрдамни ташкил этишнинг энг истиқболли йўналиши сифатида оилавий поликлиника тизими йўлга қўйилди. Бундан кўзланган мақсад оила аъзоларининг тиббий-руҳий, жисмоний аҳолини мунтазам назоратга олиш, касалликларни барвақт аниқлаш ва самарали даволаш, аҳолининг тиббий маданиятини юксалтиришдан иборат.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг оилавий маълумотларга кўра, ҳозир пойтахтимизда оилавий поликлиника хизмати тўла шаклланди. Юртимизнинг бошқа шаҳарларида бу жараён босқичма-босқич давом этмоқда. Поликлиникаларда оила шифокори фаолиятини йўлга қўйиш, шифо масканларининг моддий-техника салоҳиятини ривожлантириш, замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, врач ва ҳамшираларнинг малакасини ошириш бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда. Бундай тадбирлар халқимизга кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини яхшилаш, оналик ва болаликни муҳофазалаш, жамиятимизда соғлом турмуш тарзини шакллантиришда ўз самараларини бераётир.

— Оилавий поликлиника тизимига етти йил аввал ўтган эдик, — дейди пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек туманидаги 9-оилавий поликлиника бош шифокори Турсуной Каттахўжаева. — Бу тизим аҳолига тез ва самарали хизмат кўрсатишда, тиббий-ижтимоий ислохотларни ҳаётга изчил татбиқ этишда кўплаб аф-

залликларга эга экани қисқа даврда намойён бўлди.

Поликлиника 26 мингдан зиёд аҳолига хизмат кўрсатади. Оила шифокорларининг ҳар бири икки минг нафарга яқин аҳолини қамраб олган. Ҳар бир ҳудуд бўйича оила паспорти тузилиб, зарур маълумотлар жамланган.

Оилавий поликлиника биноси тубдан таъмирланиб, замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Шу ернинг ўзига барча тахлилларни ўтказиш ва беморни тўла соғломлаштириш учун шароит мавжуд. Ўн ўринли кундузги стационар фаолият юритмоқда. Физioterapia хонасида бир йўла ўн беш нафар беморга хизмат кўрсатиш имконияти бор. Поликлиникада Тошкент тиббиёт ака-

лари сингари оилавий поликлиникалар зиммасидаги масъулиятни янада оширди. Ушбу ҳудудда истиқомат қилувчи тўрт минг етти юз эллик нафардан кўпроқ туғруқ ёшдаги аёллар

чора-тадбирлар натижасида ҳудуд аҳолиси ўртасида грипп ва бошқа юқумли касалликлар бўйича вазият барқарор сақланмоқда. Репродуктив саломатлигини асраш бўйича кўрилаётган изчил чора-тадбирлар, ҳомилдор аёллар скринингга тўла жалб этилаётгани туфайли болалар ногиронлиги камаймоқда, оналар ва болалар ўлимининг олди олинаётир.

Шифо маскани Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тиббиёт муассасалари ўртасида ўтказилган «Энг намунали оилавий поликлиника — 2009» танловида учинчи ўринни эгаллади.

— Бу эътироф зиммамиздаги бурч ва масъулиятни янада оширади, — дейди Т.Каттахўжаева. — Давлатимиз раҳбари томонидан тиббиёт муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва тиббий хизмат кўрсатиш сифатини мунтазам оширишга қаратилаётган мустаҳкамлаш, оилада соғлом фарзандлар туғилиши ва камолга етишини таъминлашда ўз самарасини беради.

Баҳор ХИДИРОВА,
ЎЗА муҳбири

ОИЛАВИЙ ПОЛИКЛИНИКА — САЛОМАТЛИК ПОСБОНИ

демиясининг умумий амалиёт шифокорини тайёрлаш ва эндокринология кафедраси фаолият юритаётгани илм-фан ютуқларини тўғридан-тўғри амалга татбиқ этиш, соҳадаги янгиликларни тезкор омаллаштириш имконини бераётир. Бу ерда мамлакатимизнинг турли ҳудудларидан келган умумий амалиёт шифокорлари, талабалар ва магистрлар учун назарий ҳамда амалий машғулотлар ўтказилади. Машғулот хоналари замонавий ахборот технологиялари билан жиҳозланган.

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 13 апрелда қабул қилинган она ва бола саломатлигини муҳофазат қилиш, соғлом авлоднинг шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги қарори тиббиётнинг барча бўғин-

тўла тиббий кўриқдан ўтказилди. Ҳозиргача кундузги стационар ва хонадон шароитида қарийб 1300 нафар аёл соғломлаштирилди.

Айни пайтда грипп, ўткир респиратор хасталиклар бўйича санитария-эпидемиология вазиятини назорат қилиш мақсадида шифокорлар томонидан хонадонларда, маҳалла ва таълим масканлари, мактабгача тарбия муассасаларида мунтазам иш олиб боришмоқда. Бу масканларда ҳар бир ўқувчи ва тарбияланувчи тиббий кўриқдан ўтказилади. Грипп алтоматлари аниқланган болаларни зудлик билан соғломлаштириш чоралари кўрилади. Хонадонларда ва маҳаллаларда юқумли касалликлардан ҳимояланиш йўллари бўйича доимий суҳбатлар ўтказилади. Ушбу

Президентимиз таъкидлаганларидек, «Экология ҳозирги замоннинг кенг миқёсдаги кескин ижтимоий муаммоларидан биридир. Уни ҳал этиш барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб, цивилизациянинг ҳозирги кун ва келажаги кўп жиҳатдан ана шу муаммонинг ҳал қилинишига боғлиқдир». Дарҳақиқат, бугунги кунда табиат ва инсон ўртасидаги муносабатлар дунё миқёсидаги глобал муаммага айланди.

Анжуманлар

ЮКСАК ЭКОЛОГИК МАДАНИЯТ — РИВОЖЛАНИШ ОМИЛИ

Ўзбекистон Миллий университетининг «Атроф-муҳит муҳофазаси ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш» кафедраси ўқитувчилари, шаҳар Халқ таълими, Ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармалари мутахассислари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этдилар. Давра суҳбатида Ўзбекистон Республикаси Табиати муратби Давлат қўмитаси ташаббуси билан ўтказилган мазкур давра суҳбатидида ушбу қўмита мутахассислари, Республика Маънавият тарғибот маркази вакиллари, Тошкент Давлат аграр университети, Тошкент Ирригация ва мелiorация институти, Тошкент Кимё технологиялари институти,

ўринбосари С.Олимов ва бошқалар «Атроф-муҳит муҳофазаси ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш» кафедраси ўқитувчилари, шаҳар Халқ таълими, Ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармалари мутахассислари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этдилар. Давра суҳбатида Ўзбекистон Республикаси Табиати муратби Давлат қўмитаси ташаббуси билан ўтказилган мазкур давра суҳбатидида ушбу қўмита мутахассислари, Республика Маънавият тарғибот маркази вакиллари, Тошкент Давлат аграр университети, Тошкент Ирригация ва мелiorация институти, Тошкент Кимё технологиялари институти,

тазам ёритиб бориш, атроф-муҳит муҳофазаси йўналишида таълим берилаётган олий ўқув юрталари, ўрта махсус касб-хунар таълими ва умумтаълим мактаблари экологик муаммоларга оид ўқув кўланмаларини етказиш аҳолининг, айниқса ёш авлоднинг экологик маданиятини ошириш имконини беради.

Анжуман доирасида «Инсон экологияси», «Сувнинг инсон ҳаётидаги экологик моҳияти», «Экология ва табиатни муҳофазат қилиш», «Сув—илоҳий неъмат» сингари мавзуга оид китобларнинг тақдими ўтказилди.

Гулором ҲАМИДОВА

ЁШ БИОЛОГЛАР БЕЛЛАШУВИ

Собир Раҳимов туманидаги академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқувчилари ўртасида биология фанидан олимпиада бўлиб ўтди.

Унда фан олимпиадасининг дастлабки босқичларидан муваффақиятли ўтган ўқувчилар эма иш, лаборатория машғулот ва тест синовларидан ўтишди.

— Фан олимпиадасини оқилона, ҳаққоний ўтказиш мақсадида ўқувчиси иштирок этмаётган ўқитувчилардан иборат ҳайъат аъзолари ва кузатувчилар беллашув жараёнини баҳолаб боришди, — дейди Тошкент шаҳар Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази масъул ходими Разно Бобоева. — Синовларда ўқувчиларнинг умумтаълим фанларидан олган назарий билими, амалий кўникма ва малакалари, имло саводхонлиги, мисол ва масалаларни еча олиш маҳорати ва лаборатория тажрибаларини ўткази олиш қобилиятлари балл тизими асосида баҳоланди.

Туман фан олимпиадасининг уч босқичдан муваффақиятли ўтган ўғил-қизлар шаҳар босқичига йўл оlishди. Яхши тайёрларлик кўрган ва таълим муассасасида олган билимларини мустаҳкамлаб бораётган ўқувчиларни бундан мурраккаброқ синов кутмоқда.

«Туркистон-пресс»

Ҳамшаҳарларимиз

ИБРАТЛИ УМР ЙЎЛИ

Ҳар бир инсон ўтган умр пиллапояларига назар ташлар экан, ўз-ўзига мен қай тариқа яшадим, қай тариқа эзгу ва хайрли ишларни бажардим, фарзандларимга қандай фазилатларни ўргатолдим, Ватан учун нима қилдим деган саволларни бериши табиий.

Орамизда эзгу фазилатлари, ибратли ишлари, ҳавас қилгулик оиласи билан бошқаларга намуна бўлаётган кишилар кўплаб учрайди. Шундай инсонларни кўрганда, улар билан ҳамсуҳбат бўлганда, мазмунли ҳаёт йўллари ҳақида эшитганда беихтиёр уларга ҳавас қиламиз. Шайхонтоҳур туманидаги «Янгиобод» маҳалласида истиқомат қилаётган ҳар томонлама бошқаларга ибрат бўладиган, кўп йиллардан буён аҳил ва тотувликда ум-

ргузaronлик қилиб келаётган, фарзандларини юрт ишига камарбаста этиб тарбиялаган Акбар Набиев ҳамда Башорат Набиевалар ана шундай бахтли оила соҳибларидандир. Пири-бадавлат оила бошлиғи Акбар отанинг 75 йиллик таваллуд айёмлари ҳамда Башорат ая билан турмуш қуришганига 50 йил тўлганлиги муносабати билан уларнинг «олтин тўйлари» фарзандлари, яқинлари, дўст-биродарлари даврасида қизгин нишонланган.

Халқимизда «Кўша қаринлар» деган нақл бежиз айтилмаган. Яхши ниятлар билан бир ёстиққа бош қўйиб, оила деб аталмиш муқаддас кўргонни асраб-авайлаш, меҳр-муҳаббат, садоқат қасрига айлантириш, фарзандларни оқ ювиб, оқ тараб, яхши тарбия бериш, кўша қариб, фарзандлари камолини кўриш энг катта бахт. Бу ҳар бир инсоннинг эзгу тилагидир. Лекин инсон ҳаётининг ачиқ ва ширин дамларини бошидан кечиради. Ак-

бар аканинг ёшлиғи ҳам мушкул уруш йилларига тўғри келди. Очарчилик-қаҳатчилик кунларни бошидан ўтказган Акбар албатта ўқишни, билим олишни дилгига тугиб, аввалига педагогика билим юртида, сўнгра Тошкент молия институтида тахсил олди. Иш фаолиятини аввалига ўқитувчиликдан бошлади. Ўзбекистон бозор ислохотлари илмий-тадқиқот институтида кўп йиллар самарали меҳнат қилди. Асарчилик бўйича илмий изланишлар олиб борди ва номзодлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади.

—Дуо олган омондир,—дейди Акбар ака.— Мен отамнинг дуосини олганман. Отам менинг ўқиб, илмий инсон бўлишимни орзу қилган эдилар. Мана, ўқиб кам бўлмадим. Аҳилликда гап кўп экан. Башоратхон билан 50 йил бирга тотувликда мазмунли

умр кечирдик. Фарзандларимизни ўқитиб, уйли-жойли қилдик. Ҳозирда кўплаб набира ва эвараларнинг бобоси ва бувиси бўлиб қарилк гаштини суряпмиз. Ҳаётимдан мамнунман.

«Ҳикмат излаганга ҳикматдир дунё, ибрат излаганга ибратдир дунё» дейдилар. Бу дунёда ибрат олса арзийдиган оилалар жуда кўп. Улардан ибрат олиб, ҳавас қилиб яшаш керак. Зеро мазмунли умр кечираиб, пиру бадавлат ёшга етишни, «олтин тўй»ларга етказишни, фарзандлари, набираро эваралари даврасида эъзозда бўлишни ким ҳам орзу қилмайди дейсиз. Яхшиларга ҳавас қилиб яшаган инсон ниятига етди албатта. Илоҳим ҳаммамизга мана шундай пиру бадавлат ёшга етиш насиб этсин.

Дилором ИКРОМОВА

Маънавият

ЭЛЕКТРОН ЎҚУВ АДАБИЁТЛАРИ

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган электрон ўқув адабиётлари ва қўлланмаларини яратиш дастури доирасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Ўтган қисқа вақт ичида 120 номдаги ўқув адабиётларининг электрон талқини юзага келди.

Ўқув фильмлари ҳамда мультимедия дастурий воситаларининг янги намуналари тақдим этилди. Ҳукумат қарори билан мультимедиявий умумтаълим дастури тарққиёт маркази билан ҳамкорликда суратга олинаётган ўқув экран асарларидан бир нечаси тез орада мактаблар ихтиёрига топширилади.

ТАБИАТСЕВАРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Тошкентдаги рус маданият маркази томонидан уюштирилган илмий-амалий конференция «Оролни кутқарамиз» деган мавзуга бағишланди.

Шуниси эътиборга сазоворки, ушбу анжуманга тақдим этилган маърузалар орасида академик лицей ўқувчилари тайёрлаган матнлар ҳам бор эди.

Тошкент Темирйўл муҳандислари институтига қарашли академик лицей ёш экологларининг чиқишлари юқори баҳолалиб, рус маданияти марказининг қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

МЕҲНАТИ МУНОСИБ БАҲОЛАНДИ

Пойтахтимиздаги «Соғломжон — полвонжон» мактабгача таълим муассасасида ҳозир 200 нафардан ортиқ ўғил-қиз тарбия топмоқда. «Лилия» болалар гуруҳига эса моҳир тарбиячи Назима Абдуллаева раҳбарлик қилмоқда.

Ўз касбининг фидойиси бўлмиш Н.Абдуллаева «Йилнинг энг яхши тарбиячиси» республика танловида қатнашиб, совринли учинчи ўринни қўлга киритди. Шунингдек, кўп йиллик меҳнати муносиб тақдирланиб, «Халқ таълими аълочиси» кўкрак нишони билан ҳам мукофотланди.

Фан

ДОКТОРАНТУРАГА ЯНГИ ҚАБУЛ

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги 2010 йил докторантура ва аспирантурага қабул қилиш режасини тасдиқлади. Тиббиёт фанининг долзарб йўналишлари бўйича олий малакали илмий-педагогик кадрларга бўлган эътиборни таъминлаш мақсадида белгиланган бу тадбир доирасида тадқиқотлар кўлами янада кенгайтирилади.

Олий таълим муассасалари ва уларнинг филиаллари, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти, илмий-текшириш муассасалари, ихтисослаштирилган тиббий илмий-амалий ҳамда илмий марказларда олиб борилаётган тадқиқотлар самарадорлигига эришиш билан боғлиқ қатор вазифалар ҳам белгиланди.

КЕНГ КЎЛАМЛИ ТАДҚИҚОТЛАР

Ўзбекистон Фанлар Академияси Астрономия институти Марказий Осидеги энг кекса илмий марказ ҳисобланади.

Ўзининг 130 йилдан ортиқ тарихига эга бўлган мазкур илмий муассасада олиб борилаётган кузатишлар натижасида коинотнинг ўзига хос «сир»ларига доир қатор янги маълумотлар қўлга киритилди. Институтида Ницца (Франция) ва Тсинг-Хуа (Тайван) университетлари билан ҳамкорликда Қуёш ички тузилишини янги дастурлар доирасида ўрганиш жадал давом этмоқда.

Ана шу ютуқлар натижалари бир неча халқаро анжуманларда кўриб чиқилди. Тошкент вилоятининг Паркент кўргонига уюштирилган халқаро конференцияда эса 40 дан ортиқ чет эллик олимлар иштирок этди.

Эндиликда фаол тадқиқотчилар замонавий асбоб-ускуналар ёрдамида ҳам Галактикада кузатишлар олиб боришмоқда.

НОДИР МАНБАЛАР

Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик илмий-тадқиқот институти ўзининг бой адабиётлар хазинасига эга. Бу ерда ҳинд, араб, форс адабиёти ва аниқ фанлар тарихига доир нодир қўлёзмалар ҳам сақланмоқда.

Бу каби манбалар ҳақида «Бебаҳо хазина» деб номланган тўпلامда атрофлича ҳикоя қилинади. Ушбу нашр саҳифаларида Марказий Осиде тарихига доир асарлар ҳақида ҳам маълумотлар ёритилган.

Акбар АЛИЕВ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мин Бен-Хуннинг фикрига кўра музей маъмурияти "Шарқ ва Фарб цивилизациялари чорраҳаси: Ўзбекистоннинг қадимий маданияти" кўргазмаси доирасида корейликлар Ўзбекистон маданиятининг турли қирраларидан хабардор бўлишлари учун Ўзбек фильмлари, мусиқалари, рақслари, фотокўргазмалари билан танишув каби қатор маданий тадбирларни ҳам ўтказишни мўлжалламоқда. Хозирги кунда ушбу кўргазмани ўтказишга кўмаклашадиган кўнгилчилар учун Ўзбекистоннинг тарихий диққатга сазовор жойлари ҳамда музейлари йўналиши бўйлаб гуруҳ-гуруҳ бўлиб сайёҳлик сафарларини уюштириш режалаштирилмоқда.

— Корей ва Ўзбекистонни, шунингдек Марказий Осиёнинг бошқа мамлакатларини маданий ва тарихий жиҳатдан чамбарчас ришталар боғлаб туришига қарамадан, Корей Республикаси фуқаролари учун шу пайтгача ушбу минтақа маданияти билан бевосита танишиш имконияти мавжуд эмас эди. Мазкур кўргазма ушбу бўлишнинг тўлдиришга кўмаклашибгина қолмай, балки ўзaro маданий алмашув ҳамда мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашда ҳам ўта муҳим аҳамиятга эгадир, — деди Мин Бен-Хун.

Корей Миллий музейи ходими, тарих фанлари доктори Ким Хе Воннинг айтишича, ушбу кўргазмага қўйилган экспонатлар музейга кел-

ган ўзбек маданияти ва санъати ихлосмандларидан катта қизиқиш уйғотмоқда. "Шу ўринда Ўзбекистоннинг буддавийлик маданиятига оид экспонатларини алоҳида қайд этмоқчиман. Корейлар учун Ўзбекистонда буддавийлик маданиятининг мавжуд бўлганлиги ушбу мамлакатга нисбатан ғайриоддий яқин-

ўртасидаги яқин ҳамкорликнинг рамзи бўлиб хизмат қилади ва халқларимизнинг маънавий маданиятини янада чуқурроқ англашларига замин яратадиган, — деди корейлик санъатшунос.

«Шарқ ва Фарб цивилизациялари чорраҳаси: Ўзбекистоннинг қадимий маданияти» деб номланган кўргазмага бўлган

Таъкидлаш жоизки, Корей Республикаси миллий музейи ушбу мамлакатнинг энг йирик маданий марказларидан бири саналади. Ҳар йили музейга 3 миллионга яқин одам ташриф буюради, уларнинг 60 мингдан зиёдини чет эллик сайёҳлар ташкил этади.

Дарвоқе, кўргазманинг очилиши Корей Республикаси Миллий музейининг 100 йиллигига бағишланди ва 2009 йил 1-3 декабрь кунлари ушбу музей биносидан ўтказилган "Марказий Осиё — Корей Республикаси" III анжумани кунлари билан бир вақтга белгиланди.

Кўргазманинг асосий ташкилотчилари Корей Республикаси Маданият, спорт ва туризм вазирлиги, Ташқи ишлар ва савдо вазирлиги, Жанубий Корей Миллий музейи, Ўзбекистон томонидан эса — "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Фанлар академияси, Ўзбекистон давлат тарих музейи қабилар ҳисобланади.

Корей Республикаси Миллий музейидаги кўргазма 2010 йилнинг 26 сентябрга қадар давом этади.

«Жаҳон» АА

Хитойнинг Пингтуо шаҳрида теннис бўйича хотин-қизлар ўртасида ўтказилаётган Халқаро теннис федерацияси (ITF) мусобақалари тақвимига киритилган нуфузли мусобақада ҳамюртимиз Нигина Абдураимова бош совринга даъвогарлик қилмоқда.

Спорт

НИГИНА БОШ СОВРИНГА ДАЪВОГАР

Ўн олти ёшли теннисчимиз турнирнинг биринчи босқичида Жанубий Корейдан келган Мин Хва Юни 7:6, 6:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. Чорак финал йўлланмаси учун ўтказилган баҳсда эса Наоми Броданинг (Буюк Британия) қарши кортга чиқди.

Учрашувнинг биринчи сетиди Н.Абдураимова 7:6 ҳисобида зафар кучди. Бироқ кейинги сетда Наоми Броданинг кўли балан келди — 1:6. Ҳал қилувчи учинчи сетда кучли ўйин намойиш қилган Н.Абдураимова 6:4 ҳисобида галаба қозонди ва ярим финалга чиқиш учун ўтказиладиган навбатдаги учрашувда украиналик Юлия Бейгельзимер билан рақобатлашадиган бўлди.

Зоҳир ТОШХҲАЕВ, ЎЗА мухбири

Сеулда «Шарқ ва Фарб цивилизациялари чорраҳаси:

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҚАДИМИЙ МАДАНИЯТИ» КЎРGAЗMАСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ликни ҳис этишга имкон беради», деди у.

Бунга қўшимча қилиб, у нафақат корейлар, балки музейга келган Корей Республикасининг барча меҳмонлари Ўзбекистоннинг бой маданияти билан танишиш учун қўлай имкониятга эга бўлишларини қайд этди.

— Кўргазманинг ўтказилиши мамлакатларимиз ўртасида маданий алмашув соҳасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашда муҳим аҳамиятга эга. Корей Республикаси ва Ўзбекистон ҳозирда маданий соҳага оид турли йўналишларда фаол ҳамкорлик қилиб келмоқда. Уйлашимча, кўргазма мамлакатларимиз

қизиқишининг тобора кучайиши хусусан унга келадиганлар сонининг ортиб бораётганида яққол кўзга ташланмоқда. Шу маънода кўргазмага келганлардан бири — Ким Же-Гоннинг бу хусусда айтган сўзлари жуда аҳамиятлидир. У ўз таассуротларини биз билан бажонидил ўртоқлашди:

«Мен қадимий Ўзбекистонга бағишланган ушбу кўргазмага илк бор ўтган ҳафтада келгандим. Кўргазма менда катта таассурот қолдиргани боис, уни бу гал рафикам билан яна бир бор келиб кўришга қарор қилдим. Барча экспонатлар, буддавийлик тарихининг излари, деворга чизилган суратлар кишини ҳайрат-

қоксалтириб маҳоратларини оширомоқда. Мактаб битирувчилари кўргазмаси йилдан-йилга янгиликларга бой, замон билан ҳамнафас бўлиб бормоқда. Ушбу асарлар томошабинлар тасаввур оламини бойитиши билан аҳамиятлидир.

Сўзга чиққанлар фотография санъатининг ўтмиши, бугуни ва келажаги ҳақида тўхталиб, кўргазмага қўйилган асарларга ўз фикрларини билдирди.

Сурат реал ҳаёт лавҳаларини кўрсатиб беради, лекин унда фотографик дунёси, хаёлот акс этади. Бир қарашда оддий тасвирлар, лекин ушбу оддийлик ортда тақдорланмас бир лаҳза муҳрланганлигини кўриш мумкин.

— Мен фотосанъатимизда асосан Тошкент, Самарқанд, Шаҳрисабз каби қадимий шаҳарлар-

нинг бугунги ҳолати ва ўзгал тасвирига эътибор қаратганим, — дейди битирувчилардан Улғабек Меликов. — Фотография бир лаҳза бўладиган бўлса, мен ўтмишда қолиб кетадиган бугунги лаҳзани кўрсатишга ҳаракат қилганман.

Кўргазмага қўйилган суратларнинг мавзу доираси кенг. Ҳар бирида ўзгача фикр бор, бир-бирига ўхшамайдиган услубда ишланган. Томошабинлар томонидан Середина Светлананинг "Хайкал", Наргиза Омонбоевнинг "Хушчақчақ", Александр Бистрянцевнинг "Соғина йўли", "Кузги этод", Камилла Раджабованин "Сир" каби асарлари юксак баҳоланди.

Кўргазма 20 январга қадар давом этади.

Раҳиона ТОШПҲАТОВА, "Туркистон-пресс"

Кўргазмалар

НУРЛИ ТАСВИРЛАР

Тошкент Фотосуратлар уйида «Нурли тасвирлар» кўргазмаси очилди.

Унда Ўзбекистон Бадий академияси Тошкент Фотосуратлар уйи қошида очилган фотосанъат мактаби битирувчиларининг фотосуратлари намойиш этилди.

Ушбу мактаб 2006 йил ёш хаваскор фоторассомларни профессионал даражада тайёрлаш мақсадида ташкил этилган. Ўтган йиллар давомида мактабдан К. Нуруллоев, Т. Мамадходжаев, П. Ким, В. Шлостерг, Н. Пилипук сингари маҳоратли фоторассомлар етишиб чиқди, бугун ўтказилаётган кўлаб халқаро ва республика кўргазмаларида улар фаол иштирок этаётди.

— Мамлакатимизда фотосанъат йўналиши кундан-кунга ривожланиб бормоқда, — дейди Бадий академия раиси Турсунали Қўзиёев. — Бу ерда фотохаваскорлар ўз ижодини янада

юксалтириб маҳоратларини оширомоқда. Мактаб битирувчилари кўргазмаси йилдан-йилга янгиликларга бой, замон билан ҳамнафас бўлиб бормоқда. Ушбу асарлар томошабинлар тасаввур оламини бойитиши билан аҳамиятлидир.

Сўзга чиққанлар фотография санъатининг ўтмиши, бугуни ва келажаги ҳақида тўхталиб, кўргазмага қўйилган асарларга ўз фикрларини билдирди.

Сурат реал ҳаёт лавҳаларини кўрсатиб беради, лекин унда фотографик дунёси, хаёлот акс этади. Бир қарашда оддий тасвирлар, лекин ушбу оддийлик ортда тақдорланмас бир лаҳза муҳрланганлигини кўриш мумкин.

— Мен фотосанъатимизда асосан Тошкент, Самарқанд, Шаҳрисабз каби қадимий шаҳарлар-

Билиб қўйган яхши

Халқимизда азал-азалдан нозу неъматлардан тежамкорлик билан қийдаланиш, уларни увол қилмаслик, саранжом-сарихталликка алоҳида эътибор берилади.

БЕҲИ УРУҒЛАРИ

Хозирда ҳаётимизда турфа табиат неъматларидан истеъмолбон маҳсулотлар тайёрланади. Ана шу неъматларнинг ташланадиган қисмларидан бир қатор дардларга даволик қиладиган дориворларни тайёрлаш мумкин. Халқ табиатида беҳи уруғи билан узум шарбатининг қайнатмаси камқонликда, ичбурғуда, бавосил касалликларини даволашда тавсия этилади. Тиббиёт амалиётида беҳи уруғидан тайёрланадиган қайнатма кўз оғриганда, қабзиятда, юқори нафас йўллари шамоллаганида даво сифатида ишлатилади. Шу тўғрисида беҳи меваларидан ажратиб олинган уруғлари тоза қозоғга ёзиб қўйилиб салқин жойда қуритилади.

Йўтални тўхтатувчи ва қабзият қолдирувчи омил сифатида фойдаланиш

учун 1 чой қошиқ беҳи уруғи олиниб, устига 200 грамм қайноқ сув қўйилиб дамланида ва чорак стакандан ичилади.

АНОР ПЎЧОҚЛАРИ

Мевасидан ажратиб олинган анор пўчоқлари картон ёки қалин қоғоз устига ёйиб, очик ҳавода қуритиб олинади-да, қозғоқ жилтларга солиниб, вақти келганида ундан доривор омил сифатида фойдаланилади.

Анор меваси пўстининг қайнатмаси ичбурғу дардига даволик қилади, ични қотириш хусусиятига эга, тасмасимон гижжалардан холи бўлишга ёрдам беради. Бунинг учун чамаси 20 грамм куруқ анор пўсти устига 200 грамм сув қўйиб, паст оловда ярим соат давомида қайнатилади, сузиб олиб, шарбатини кулунж (колит) ва ичка шиллиқ қаватларининг яллиғланиши (энтероколит)да овқатланишдан олдин 2 ош қошиқдан кунига 2 марта ичилади. Қайнатма билан оғиз бўшлиғи, милкларни чайқаш фойдали.

Доно ХҲҲАЕВА, олий тоифали дорихунос

Кувноқ болалиқнинг бахтиёр лаҳзалари.

Одатда, эътиборсизлик, лоқайдлик оқибатида ёнғин ҳодисаси содир бўлиши аҳоли яшаш жойларида талафот учрайди. Бундай ҳолларда эса, энг аввало катта қалафот кўрувчи ҳам, жабрланувчи ҳам инсонлар эканлиги барчамизни ташвишга солади, албатта.

«01»

ҲАМКОРЛИК — ХАВФСИЗЛИККА КАФОЛАТ

Фуқароларнинг ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиниши эришиш, юз бериши мумкин бўлган ёнғинларнинг олдини олиш борасида Ёнғин хавфсизлиги бўлими 12-ХҲҲО ходимлари олдида ҳам муҳим вазифалар қўйилган. Жумладан, бўлим ходимлари йил давомида аҳоли турар жойларида учрашувлар ташкил қилиб, фуқароларни ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этишга қайтармоқдалар. Маҳалла фуқаролар йиғинлари фаоллари соҳа вакиллари билан самарали ҳамкорликни йўлга қўйган. Негаки, ёнғин билан боғлиқ ноҳус вазиятлар юз бермаслиги учун жойларда тарғибот ишларини мунтазам равишда олиб бориш талаб этилади. Бунинг учун эса табиийки, маҳалла фаоллари ёрдамида фойдаланиш сезиларли самара беради. Зеро, ноқонуний, хавфсизлик қоидаларига риоя қилмай газ ва электр тармоқларидан носоз қўлбола техник қурилмалар орқали фойдаланиётган фуқароларни аниқлаб, уларга тегишли жазо чораларини кўришда ҳам шу

ҳудуддаги хонадонлар жойлашувини яхши биладиган, аҳолини яхши танийдиган маҳалла оқсоқоллари, маслаҳатчилари, побсонлари ва фаолларнинг кўмаги зарур бўлади. Бугун айрим маҳаллалар ҳудудида ноқонуний тарзда қурилган уйлар, баъзи кўчаларга ўрнатилган бетон тўсиқлар фавқулодда вазиятлар чоғида ёнғин ўчириш автоуловларининг воқеа жойига етиб боришига тўсиқлик қилади. Қолаверса, кўп қаватли уйлар ёнига ўрнатилган темир тўсиқлар, буталмаган дарахт шохлари ҳам ёнғинни ўчириш чоғида соҳамиз вакилларига қийинчилик туғдириши табиий. Шу боис маҳаллаларда ўтказилаётган учрашувларда фуқароларга ёнғин хавфсизлиги қоидаларини тушунтириш билан бирга, ёнғинни ўчиришга тўсиқлик қилувчи барча ҳолатлар ҳам бар-тароф этилмоқда.

Шокир ЗИЯЕВ, 12-ХҲҲО алоҳида пост кичик инспектори, катта сержант

МАШРИҚЗАМИН — ҲИКМАТ БҮСТОНИ

ҚОНУНИ БОСИТИЙ

Ўнинчи қоида — меъдада зарарга айланган овқатнинг умумий тадбири ҳақида

Билмоқ керакки, агар ейилган овқатнинг миқдори ҳаддан ортқ бўлса ва бўкиб қолишининг ҳавфи бўлса ёки овқат егандан сўнг юз берган оғир меҳнат сабабли меъдада пароканда бўлиб, ҳазм бўлмасдан аввал ичкака тушган бўлса ёки овқатдан сўнг кўп миқдорда ичилган сув сабабли овқат меъдада таралиб, ҳатто баъзи қисми ҳазмдан аввал меъдага ўтган бўлса, демек тезлик билан қусиш лозимки, бузилган овқатни чиқариш учун қусишдан кўра тез таъсир қилувчи тадбир бўлмайди.

Аммо, овқат меъдадан ичкака ўтиб қолган бўлиб, қусишининг вақти ўтган бўлса ёки қусишга баъзи тўсиқ сабаблар билан узрли бўлса, сурги билан чиқариш лозим. Агар сурги учун оз-оздан иссиқ сув ичиб туриш кифоя қилса бошқа тадбирга ҳожат бўлмайди. Фақатгина иссиқ сувни ичбериш лозимки, иссиқ сув бузилган овқатни ювиб тушади, уйқу келтиради, шу пайтда дарҳол ётиб ухлаш керак, уйқуну ғанимат билиш лозим. Чунки уйқунинг мuddати мумкин қадар узоқ бўлишида жигар ва томирлар мазкур бузуқ овқатдан уйқу ичида тозаланади.

Агар иссиқ сув фойда бермаса ёки муяссар бўлмаса, қараш керакки, унинг табиати ижозат қилса, яъни ўз-ўзидан ичи келса, муроди ҳосил бўладики, унга шу кифоядир. Аксинча бўлса, беморнинг холига муносиб бўлган юмшоқроқ нарсалар билан ёрдам бериб, ичини юргизиш лозим. Масалан, ўша айниган овқатнинг мизохи ёки кўп миқдор овқат тановул қилган кишининг мизохи иссиқ бўлса итрифул ва гулқанд билан сурги қилиш кифоя, кучли сурги дори берилмайди.

Агар ўша овқатнинг мизохи ёки тановул қилган одамнинг мизохи совуқ бўлса, зира ҳазм дориси ва хурмо ҳазм дориси ва шаҳриён дорилари қабиларни бериш муносибдир.

Билмоқ керакки, агар айтилган тадбирлардан ҳеч бири фойда бермаса. Сўнгра, албатта, ўша кишини узоқ вақт ухлашга буюриш керак. Бир кеча-кундузгача овқат берилмайди. Шу тадбир орқали бироз енгиллашгандан сўнг қабул қилишга буюрилади. Сўнг гоётада латиф овқатдан едирин лозим бўлади.

Агар мазкур тадбирларнинг ҳаммаси билан ҳам ҳануз баданда оғирлик, аъзода сустлик ва эзилли турган бўлса, бу пайтда аниқ деб билиш лозимки, бу айниган овқатнинг чиқиндисини билан томирлар тўлган бўлади. Кўп миқдордаги таом меъдада ҳазм бўлолмаган. Бўла олган бўлса ҳам ундан ҳосил бўлган кўп миқдордаги каймус жавҳарини жигар ҳазм қилиб етказма олган. Демак, ночор ҳолда ҳазм нуқсонли ҳолда томирга ўтади.

Маълумки, меъдага нисбатан томирнинг ҳазм қуввати жуда кам. Демак, томир ўзининг вазифаси бўлган ҳазм чегарасидан ортқ жигар вазифасидаги нуқсонни ҳам қўшиб ҳазм қилишдан албатта ҳижз бўлади. Демак, ҳазм бўлмаган чиқитлар томирларда йиғилиб, томирни таранг ва чўзилувчан қилади. Баданда эса сустлик пайдо қилади, эснаш ва керишиш ҳолатлари юз беради. Гоҳида томир таранглашишдан ёрилади. Демак, томирда чиқитдан ҳосил бўлган нарса борлиги сезилса дарҳол кучли сургилар билан уни чиқариш лозим. Агар томирда чиқитнинг ҳосил бўлиши бадан учун зарарли бўлса нарса пайдо қилмаса, бу тақдирда ўша чиқиндини сурги дорилар билан бир неча вақт кўзғотиб, бирин-кетин чиқариш ва шу орада мазкур чиқиндини пиширувчи дорилар истеъмол қилиб пишириш керак.

Пишгандан сўнг ўша зарар қайси жиҳатдан бўлса унга муносиб қувват берувчи, бу қувват берувчи хоҳ томирларга, хоҳ ҳазм қилувчига, хоҳ табиатга бўлсин, шунга қараб тадбирини кўриш керак.

(Давоми бор)

Маҳмуд ҲАСАНИЙ тайёрлаган

Юнусобод туманидаги 258-ўрта мактаб томонидан 2005 йил 2 июлда Хидоятлов Лазиз Тальатович номига берилган O'R-SH №0189659 рақамли шаҳодатнома йўқолганиги сабабли

БЕКОР ҚИЛНАДИ

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, «Тошшаҳартрансхизмат» уюшмаси раиси Шомурот Шоходиевич Мухамеджоновга онаси Мукаррам ая МУҲАМЕДЖОНОВАНИНГ вафот этганиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Тошшаҳартрансхизмат» уюшмаси жамоаси Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, «Тошшаҳартрансхизмат» уюшмаси раиси Шомурот Шоходиевич Мухамеджоновга онаси Мукаррам ая МУҲАМЕДЖОНОВАНИНГ вафот этганиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Акмал АҚРОМОВ. Манзил: 100029, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32. МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар: 233-28-95, 236-57-65. Факс: (371) 232-11-39. Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи — 563. ISSN 2010-9229

Газета Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган. Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилади. 4207 нусхада босилди. Қозғоқ бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимига ёки «Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонига мурожаат қилишиниз мумкин. Газета «Тошкент оқшомининг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди. «Шарқ» нашриёт-нотбоа акциядорлик компанияси босмонона. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.